

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, judecător – E. Ciubotaru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman,

în cauza civilă la cererea înaintată de Rusu Raisa împotriva lui Rusu Nicolae, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman, fiind menținută hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 30 noiembrie 2020, Rusu Raisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusu Nicolae, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la XXXXXXXX, la Primăria s. Bănești, r-nul Telenești, a fost înregistrată căsătoria cu pârâtul. A mai menționat că au un copil minor comun, XXXXXXXX, născut la XXXXXXXX.

Potrivit reclamantei, nu mai există nicio speranță în vederea menținerii familiei, motiv pentru care a solicitat desfacerea căsătoriei.

Făcând referire la normele legale, reclamanta a susținut că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii minori inapți de muncă care necesită sprijin material, iar potrivit art. 76 din Codul familiei, în cazul în care părintele datorează întreținerea copilului său, are un salariu și/sau alte venituri neregulate, instanța de judecată poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă.

Suplimentar reclamanta a indicat că copiii minori, pentru dezvoltarea fizică și intelectuală corespunzătoare, necesită întreținere materială din partea părinților și, reieșind din prețurile actuale, precum și faptul că, potrivit datelor Biroului Național de

Statistică, coșul minim de existență pentru un copil de vârstă 1-6 ani în primul semestrul al anului 2020, în medie lunar, a constituit 1751 lei, reclamanta consideră că acest cuantum nici pe departe nu poate acoperi cheltuielile necesare pentru dezolarea copilului (lunar, suma cheltuielilor depășește în mediu 4000 lei pentru copil).

Astfel, reclamanta consideră că suma rezonabilă ce urmează a fi încasată de la pârât pentru întreținerea copilului minor constituie 2000 lei lunar.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată cu Rusu Nicolae; stabilirea domiciliului copilului minor, XXXXXXXX, la domiciliul mamei Rusu Raisa; încasarea de la pârât în beneficiul său a pensiei de întreținere a copilului minor, XXXXXXXX, într-un cuantum fix, a câte 2000 lei lunar și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial. Căsătoria dintre Rusu Nicolae și Rusu Raisa, încheiată la XXXXXXXX, înregistrată de Primăria comunei Bănești, r-nul Telenești, cu numărul 1, a fost desfăcută. S-a încasat de la Rusu Nicolae și Rusu Raisa în beneficiul statului, taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei, în mărime de 500% din cota procentuală fixă calculată în unități convenționale, adică a câte 100 (una sută) lei de la fiecare. S-a determinat locul de trai al copilului minor, XXXXXXXX, născut la XXXXXXXX, la domiciliul mamei – Rusu Raisa. S-a încasat de la Rusu Nicolae în beneficiul Raisei Rusu pensia pentru întreținerea copilului minor, XXXXXXXX, în sumă bănească fixă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) lei, lunar, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată – 30 noiembrie 2020 și până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat de la Rusu Nicolae în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 540 (cinci sute patruzeci) lei. S-au încasat parțial de la Rusu Nicolae în beneficiul Raisei Rusu cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, în mărime de 100 (una sută) lei. În rest, pretențiile cu privire la încasarea sumelor excedente, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman, fiind menținută hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a conchis că, în cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul și/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sunt prezentate date care confirmă că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei de întreținere în forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, instanțele judecătorești urmează să dispună încasarea pensia de întreținere pentru copilul minor, conform prevederilor art. 76 alin. (1) din Codul familiei, într-o sumă bănească fixă. Totodată, instanța a subliniat că suma pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală și necesară, însă să nu fie în detrimentul celuilalt părinte, iar în cazul dat pensia de întreținere în sumă de 1500 lei lunar, corespunde în mod real nevoilor minorului și necesităților de întreținere la această vârstă.

La 01 septembrie 2021, Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Suplimentar au fost invocate motive și circumstanțe similare celor din cererea apel, indicându-se și asupra încălcărilor de procedură. Astfel, recurentul a menționat că i-au fost încălcate drepturile procedurale prin faptul respingerii cererii de amânare depusă de avocatul său și examinarea apelului în lipsa lui.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 iunie 2021 și expediată participanților la proces la 18 august 2021 (f.d. 80, 81). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 01 septembrie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că,

rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman.

Instanța de recurs consideră necesar de a combate argumentul recurentului cu referire la examinarea cererii de recurs în lipsa lui și, în rezultat, încălcarea de către instanța de apel a drepturilor sale procedurale.

Potrivit art. 206 alin. (5) din Codul de procedură civilă, la solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța *poate amâna o singură dată* judecarea cauzei în legătură cu *neprezentarea motivată* a reprezentantului acestuia.

Reieșind din materialele cauzei, avocatul Doroftei Roman a solicitat prin cererea din 10 mai 2021, amânarea ședinței de judecată din 11 mai 2021, invocând agravarea stării sale de sănătate. Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atrage atenția asupra faptului că această cerere de amânare a fost admisă de către instanța de apel, cu toate că la materialele cauzei nu există probe care să confirme motivul amânării învoat în cererea din 10 mai 2021. În așa mod, ținând cont de prevederile art. 206 alin. (5) din Codul de procedură civilă, cererea de amânare din 08 iunie 2021 întemeiat a fost respinsă de către instanța de apel, or reprezentantul și-a exercitat anterior dreptul de a solicita o singură dată amânarea ședinței de judecată.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Rusu Nicolae, prin intermediul avocatului Doroftei Roman.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru